

יום רביעי י"ח טבת תשע"ו
30 דצמבר 2015
סימוכין : Schaefer196

לכבוד,
ועדת מכרזים
משרד התרבות והספורט

הנדון: בקשה לאישור מיזם משותף עם עמותת מפעלות חינוך וחברה: תכנית ספורטיבית - חינוכית לחיזוק הפריפריה החברתית והגיאוגרפית של ישראל ולפיתוח ליגת קט-רגל

פללי:

מפעלות הינה עמותה חברתית-ספורטיבית-חינוכית ייחודית, הגדולה ביותר בישראל, העוסקת מזה כ-18 שנה בספורט ככלי חינוכי - תרבותי וכאמצעי להקניית ערכים ונורמות התנהגות על המגרש ומחוצה לו. העמותה פועלת בקרב כ-40,000 ילדים, נערים ובוגרים ובהיקף של מאות פרויקטים חברתיים בכ-350 ישובים ברחבי הארץ, תוך התמקדות בפריפריה החברתית והגיאוגרפית של מדינת ישראל. "מפעלות" פועלת באמצעות הספורט לבניית חברה וקהילה, המושתתות על הבנה, שותפות, סובלנות, הכרת האחר וקבלת השונה, כמו גם למען היחיד לשם מיצוי הפוטנציאל הטמון בו והגשמת העצמי על-פי מיטב יכולותיו.

מפעלות פועלת ביותר מ-450 מסגרות פורמאליות ובלתי פורמאליות, מצפון ועד דרום, ובכללן מסגרות לחניכים יהודים ולא יהודים, המגזר הבדואי (לרבות יישובי הפזורה הבלתי מוכרים בדרום), מסגרות בקו הצפון ויישובי המגזר הדרוזי, קו עוטף עזה, פנימיות, הוסטלים וכפרי ילדים, מתנ"סים, שכונות שיקום שכונות, מרכזי קליטה, מתקן כליאה לנוער וביותר מ-60 פנימיות הנמצאות תחת פיקוח משרד הרווחה, בהם חיים יותר מ-10,000 ילדים ונוער, אשר הורחקו בצו בית משפט מהבית.

לפעילות מפעלות זוכים חניכים ממגוון האוכלוסיות והמגזרים: חרדים, ילדים ונוער בסיכון, נשים, עולים חדשים, ילדי פליטים, אלפי בוגרים בעלי צרכים מיוחדים (מוגבלות שכלית התפתחותית, אוטיזם, לקויות פיזיות וחושיות, ופוגעי נפש) ועוד.

מודל הפעולה של מפעלות לשימוש בספורט ככלי חינוכי מהווה פריצת דרך בישראל ומחוץ לה - מפעלות פועלת במדינות שונות כגון: ירדן, הרשות הפלסטינית, קמרון, האיטי, רואנדה, הודו, בנין, אנגולה, ניגריה, פיליפינים ועוד, במגוון תכניות המותאמות לצרכי קהילת היעד.

לאורך השנים זכתה מפעלות עבור פעילותה להוקרה בישראל ובעולם בפרסים יוקרתיים ביותר כגון: אות גלובס, אות Special Olympics, פרס אקיי"ם, Beyond Sport Winner 2010, Best Social and European Club Association (ECA), community Project 2010 ועוד.

המיזם המשותף:

החברה הישראלית רבת הרבדים מתמודדת חדשות לבקרים עם בעיות חברתיות כגון פערים הישגיים, לימודיים וחברתיים, בין פריפריה למרכז, בין מגזר יהודי ללא-יהודי, בין נשים לגברים, בין עולים חדשים לוותיקים, זאת לצד התמודדויות עם תופעות חברתיות אחרות, כגון דעות קדומות, גזענות ואלימות, טשטוש גבולות ונורמות, היחלשות ערכית ועוד. המיזם המשותף מציע שימוש בספורט בכלל, ובכדורגל וקט רגל בפרט, ככלי לשינוי חברתי ולמתן מענה אמיתי ושורשי לאתגרים עמה מתמודדת החברה הישראלית.

אנו עדים לכוחה של הפעילות הספורטיבית והמפגש הבלתי אמצעי על המגרש בקידום מסרים חברתיים וערכיים כגון כבוד הדדי, קירוב לבבות, חתירה לשלום ודו-קיום, סובלנות כלפי האחר, שילוב אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים, היכרות והבנה בין מגזרים ועוד.

המיזם המשותף מתבסס על יעילותו של ספורט קבוצתי ככלי להעברת ערכים ומסרים חינוכיים אלו. חשיבות הספורט והפעילות הגופנית, והקשר בינם לבין התנהגות וביצועי המשתתפים בו, מהווים מושא למחקרים רבים אשר רובם ככולם מאששים את היחס בין ריבוי פעילות גופנית להגברה של התנהגויות רצויות, הפחתה של התנהגויות שליליות, למידה איכותית, שיפור תפקודי פרט בקבוצה ועוד.

הבחירה בשדה הספורט בכלל ובכדורגל בפרט כמרחב פעילות לחיזוק הפריפריה החברתית והגיאוגרפית של מדינת ישראל נובעת ממספר סיבות:

1. הספורט ומשחק הכדורגל בפרט, הינו כלי אוניברסאלי, פופולארי ונגיש, אשר נוגע במגוון רחב של אוכלוסיות.
2. ספורט הוא זירה בה מחפש החניך את זהותו ואת האישיות אותה הוא חולם להיות. הזהות היא תוצר של ניסיון העבר ופידבק משמעותי מהסביבה ולכן לספורט יש את הפוטנציאל להגביר את ההתפתחות האישית של החניך ולגרום לו לאהוב את עצמו בתהליך (Nellen & Danish, 1997)
3. הספורט הוא כלי שדרכו ניתן לעבוד על כישורים אישיים ובין אישיים של החניכים. (התמודדות עם תסכולים, דחיית סיפוקים, תחרות, כישלון) ומתאים במיוחד לחניכים עם בעיות רגשיות, בעיות התנהגות, הפרעות קשב וריכוז.
4. פעילות ספורטיבית מגלמת בתוכה מצבים חברתיים מאתגרים כגון: תחרותיות בין פרטים או בין קבוצות, שיתוף פעולה בין פרטים להשגת יעד משותף, אחריות חברתית, שימוש ביתרונות הסובייקטיביים של כל משתתף למען הקבוצה, איפוק, הכלה וסבלנות לנוכח קשיים של אחרים ועוד. למעשה, קבוצת חניכים המבצעים פעילות גופנית הינה יחידה חברתית לכל דבר אשר מתמודדות עם אותם מצבים מאתגרים אשר פורטו לעיל. תפקיד המאמן על רקע אותה התמודדות היא הנחיית האימון והובלתו תוך שיקוף התהליכים החברתיים המתהווים במהלכו.

המיזם המשותף - תכנית "שווים על המגרש ומחוצה לו"

התכנית שואפת לקדם את החניך המתגורר בפריפריה החברתית והגיאוגרפית של מדינת ישראל, להעניק לחניך כלים ונורמות התנהגות למיצוי הפוטנציאל האישי והחברתי הטמון בו, תוך שילוב פעילות ספורטיבית עממית. במסגרת התכנית החניכים נחשפים לערכים שונים ומגוונים כגון: מנהיגות, קבוצתיות, שיתוף פעולה, הגינות ואחריות לצד הקניית נורמות התנהגות סביב נושאים כמו מניעת אלימות, סובלנות כלפי אוכלוסיות ומגזרים שונים, עידוד לפעילות ספורטיבית, אורח חיים בריא ותרומה לקהילה.

התכנית מיועדת לכל ילד וילדה, נער ונערה הזקוקים לנו, אשר לא מקבלים את הסיוע והכלים הנדרשים להם כדי לצאת ממעגל העוני ולקבל הזדמנות שוויונית אמיתית להשתלבות חיובית בחברה הישראלית. התכנית מיועדת לפעול בישובים המאתגרים והמרוחקים ביותר.

אוכלוסיית יעד:

1. ילדים ונערים בגילאי 6-18 המתגוררים בפריפריה החברתית והגיאוגרפית של מדינת ישראל, ברשויות בדירוג למ"ס 1-5.
2. 50 קבוצות המורכבות מחניכים מכלל המגזרים והאוכלוסיות: ילדים ונערים בסיכון, עולים ובני עולים, ילדי פנימיות הרווחה, נוער חרדי נושר, יהודים ולא יהודים- ערבים, בדואים, דרוזים וחניכים עם צרכים מיוחדים.

מטרות התכנית:

מטרת על - חיזוק הפריפריה החברתית והגיאוגרפית של מדינת ישראל דרך הספורט והכדורגל בפרט.

מטרות נוספות:

1. יצירת חווית הצלחה ופיתוח תחושת מסוגלות אישית בקרב החניכים.
2. מתן הזדמנות לחניכים להשתלבות חיובית בקהילה וחיזוק קהילת היעד ע"י פיתוח מנהיגות מקומית.
3. צמצום תופעת האלימות והגזענות במגרשים ומחוצה להם.
4. גישור בין תרבויות וחינוך לשלום ודו קיום.

5. רכישת ידע ומושגי אורח חיים בריא.

מהות התוכנית ומודל ההפעלה:

התוכנית בנויה על שונות של אוכלוסיות יעד מבחינת רקע החניכים, גיל, מגדר ומגזר. עבור כל מסגרת המשתתפת בפרויקט נבנית תכנית עבודה רב-שנתית, המותאמת לצרכים הייחודיים של המקום והקהילה ועונה בצורה המיטבית וההולמת ביותר על צרכי הילדים המשתתפים בפרויקט ומצוקותיהם.
מודל ההפעלה:

1. פתיחת 50 קבוצות בהתאם לקהל היעד המוגדר, אשר יעברו תהליך דו-שבועי ע"פ מודל התוכניות המותאמות לכל אוכלוסיית יעד בהתאם לרקע החניכים ומאפייניה השונים.
2. כל קבוצה זוכה ל-6 שעות אימון, המורכבות מארבע שעות אימון מקצועיות ושעתיים חינוכיות.
3. במהלך שנת הפעילות ישולבו סדנאות ODT וטורנירים תחרותיים ברמה מקומית וארצית.
4. במהלך שנת הפעילות יתקיימו משחקי ידידות בין תרבותיים ובין מגדריים.
5. טקסי חניכים מצטיינים במהלך המחצית במשחקי ליגה בהשתתפות נציגי המשרד.
6. כל הציוד הספורטיבי והחינוכי הנדרש יסופק ע"י מפעלות חינוך.
7. החניכים יבוטחו בביטוח של מפעלות חינוך.
8. מאמני התכנית יעברו השתלמויות מקצועיות מקומיות וארציות ויזכו לליווי ומתן מענה שוטף מהצוות המקצועי והמיומן של מפעלות.

עלות הפעלת המיזם המפורט לעיל עומדת על סך כולל של 2,040,010 שקלים, מתוכו מעמידה "מפעלות" סכום של 1,040,405 שקלים, כמפורט **בנספח התקציבי המצ"ב**.

נימוקים לביצוע המיזם המשותף:

מינהל הספורט רואה חשיבות רבה בביצוע המיזם האמור, הפועל לקידום ולשילוב ילדים ובני נוער מהפריפריה הגיאוגרפית והחברתית בספורט, תוך הטמעת ערכים חינוכיים וספורטיביים, בהתאם למדיניות המשרד.

הפרויקט מופעל מזה שנים בצורה מקומית ומוגבלת באופן יחסי, אליו נחשף מינהל הספורט במסגרת הצגת התכנית למטה המינהל. בעקבות כך ולאור תכני התכנית, מבקש מינהל הספורט לרכוש את שירותי העמותה, **לצורך התאמת התכנית והפעלתה באזורים ובמגזרים חדשים בהתאם למדיניות המשרד ולאינטרסים שלו בקידום ילדים ובני נוער בספורט בפריפריה הגיאוגרפית והחברתית של ישראל, בין היתר לצורך הגדלת תשתית הספורטאים הפעילים בישראל, ולהקניית ערכי הספורט לבני הנוער הפעילים בספורט, ותוך חינוכם למצוינות ולאורח חיים פעיל ובריא.**

לאחר אישור המיזם המשותף, יוכל מינהל הספורט להפעיל את התכנית באזורים חדשים ומול מגזרים חדשים כאמור, אשר **ללא יוזמת מינהל הספורט לא היו נחשפים אל תכניה**.

בכוונת מינהל הספורט, עם אישור ההתקשרות שבנדון, להקים ועדת היגוי בראשות נציג המשרד, אשר תבחן ותקבע את תכני הפעילות, האזורים בהם תופעל, והקריטריונים להפעלתה וזאת בהתאם למדיניות המשרד.

הפעילות הנרכשת תופעל על פי שיקול דעת המשרד, תוך קיום דיונים משותפים עם "מפעלות", ובהסתמך על המלצות מקצועיות של ועדת ההיגוי שיובאו בפניו. בנוסף, מינהל הספורט יהיה שותף לניהול, למעקב ולבקרה על התכנית בכללותה.

לאור האמור, מבוקש להתקשר עם עמותת מפעלות חינוך לביצוע מיזם משותף כמפורט לעיל.

בכבוד רב,

ד"ר אורי שפר

ראש מינהל הספורט